

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 10

15.05.2018 – 31.05.2018

Foreign
Policy
Research
Institute

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
«Нормандський формат» з Путіним, або до РФ на уклін	3
Інші події в ЄС	6
Зовнішня політика	13
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	13
Вихід України з СНД: правда чи маніпуляція?	13
Двосторонні відносини.....	15
НІМЕЧЧИНА.....	15
СЛОВАЧЧИНА.....	16
ЕСТОНІЯ	16
ТУРЕЧЧИНА.....	17
БРИТАНІЯ.....	17
БОЛГАРІЯ	18
Опір російській гібридній війні	20
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	20
Ідеологічні міфи навколо Керченського мосту.....	20

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Нормандський формат» з Путіним, або до РФ на уклін

Належна оцінка європейськими лідерами протиправних діянь Кремля є дуже важливою для України, адже у першу чергу це дає політичну підтримку Києву на міжнародній арені. Проте, політичні погляди лідерів Європи не рідко змінюються відповідно до політичної кон'юнктури на міжнародній арені. Раніше повідомлялося, що у Парижі мала відбутися чергова зустріч у «Нормандському форматі» за участі Путіна. Проте, як ми вже зазначали раніше, такий формат не цікавий Президенту РФ. Зустріч так і не відбулася. Натомість Ангела Меркель та Емануель Макрон самі вирішили відвідати В.Путіна керуючись древнім прислів'ям: «Якщо Магомет не йде до гори тоді гора йде до Магомета». Так, 18 травня 2018 року Меркель зустрілася з Путіним у Сочі. Основні питання з якими Меркель їхала до Путіна були конфлікт на Донбасі, Іран, Сирія та «Північний потік - 2». За виразом прес-секретаря російського президента Дмитра Пєскова, зустріч на березі Чорного моря була всього лише можливістю «звірити годинники з актуальних міжнародних і регіональних проблем».¹

Результати зустрічі засвідчили, що чіткої домовленості та визначеності по жодному з питань між сторонами немає. По відношенню до Ірану, на думку Меркель потрібно проводити переговори. Однак підбиваючи підсумки, ні Меркель, ні Путін не сказали, чи домовилися вони діяти спільно, щоб зберегти в силі міжнародну угоду з Тегераном. Очевидно, що це питання є важливим для ФРН, адже Росія має вплив на Іран. ФРН та РФ висловили намір розробити спільний план по Сирії.

В ході переговорів Меркель підняла питання про «Північний потік - 2» і те, чи буде припинений транзит газу через Україну після запуску нового газопроводу. **За словами Путіна, він буде збережений – але тільки в разі, якщо для цього будуть економічні обґрунтування.** Канцлер Німеччини, в свою чергу, заявила про необхідність гарантій для України. **Але Україна вже з власного досвіду знає про ціну будь-яких «гарантій» до яких причетна Росія та й не тільки Росія. Яскравий приклад тому - Будапештський Меморандум.** Напередодні Петро Порошенко заявив, що «Північний потік - 2» це: «суто геополітичний проект, який не має нічого спільного з народногосподарськими чи приватними підприємницькими інтересами, а націлений винятково на те, щоб

¹ <https://bit.ly/2IKBWAA>

підірвати єдність Європи і зрештою зруйнувати її».² І це дійсно так. Однак, судячи з усього, «Північний потік - 2» таки побудують.

Підсумовуючи свою зустріч з Путіним Меркель відзначила: «Про Україну ми, звичайно, говорили багато в нашій бесіді, і я знаю, що Мінські угоди існують. Мінські угоди – це єдина основа, на якій ми можемо вести свою роботу».³ Йшла мова й про продовження «Нормандського формату», але політики так не назвали дати такого засідання. За словами Ангели Меркель, зустріч в цьому форматі на вищому рівні треба підготувати так, щоб та могла дати конкретні результати. Офіційно такої ж думки і Путін, проте усі його ігнорування таких зустрічей свідчать про одне – **Путін слідує за своїм власним форматом.**

24 травня до РФ прибув і французький лідер – Емануель Макрон, який також зустрівся з Путіним. Питання, які обговорювалися були ті ж самі, що і на попередній зустрічі з Меркель: Іран, Сирія, Україна. Окрім цього, за словами господаря Кремля під час зустрічі з французьким колегою обговорювалась і спільна боротьба країн із кіберзлочинністю.

Щодо питання України, знову ж таки сторони повторили як мантру класичне твердження про те, що немає альтернативи Мінським домовленостям. Путін продовжує позиціонувати цей конфлікт як внутрішньоукраїнський. Зокрема він заявив, що мирний процес у Донбасі йде дуже повільно, нинішня влада в Києві не прагне до врегулювання, а іншого інструмента, крім переговорів в Мінську та «Нормандського формату» немає.⁴

Даний візит виявився напрочуд дружнім, незважаючи на попередню напругу у відносинах Парижа та Москви, навіть не беручи до уваги оприлюднених у цей день результатів розслідування слідчої комісії, яка підтвердила, що малайзійський Боїнг рейсу МН17 був збитий російським «Буком» (що російський Президент одразу ж заперечив).

Загалом підсумки цих переговорів свідчать, що попри ігнорування Путіним усіх принципів і норм міжнародного права, лідери країн ЄС намагаються з ним говорити на рівних умовах, і в майбутньому це може відбитися на ситуації у самій Європі. Постійно ігноруючи «Нормандський формат» переговорів, Кремль використав ці візити з метою показати світові, що ніякої ізоляції Росії немає і що Путін на рівні зі світовими лідерами демократичних країн здатен впливати на глобальні процеси. У майбутньому, зважаючи на імперіалістську політику Кремля, такі загравання можуть мати непоправні наслідки. У цьому випадку і Німеччина і Франція продемонстрували неспроможність вирішити конфлікт на Донбасі та поставили себе в залежність від рішень Путіна. Усім зрозуміло, що «Нормандський формат» і Мінські домовленості не сприятимуть виведенню російських окупаційних військ з території України і більш за все, тепер Путін вигадуватиме свій формат і правила у цьому питанні. Таким чином, зустрічі Меркель та Макрона з Путіним продемонстрували зміну балансу сил в Європі на користь Кремля.

Відзначимо й те, що напередодні цих зустрічей, на Сході України посилюлась ескалація конфлікту. Так Путін демонструє свою силу аби диктувати свої умови і Німеччині і Франції як в рамках «Нормандського формату» так і щодо решти питань. Путін діє з позиції сили. Чергове його переобрання на президентських виборах дає йому такі підстави і така силова політика схвалюється російським суспільством. Натомість Німеччина і Франція намагаються домовитись.

² <https://bit.ly/2IKBWAA>

³ <http://www.liga.net/politics/articles/ob-ukraine-my-govorili-mnogo-itogi-vstrechi-putina-i-merkel>

⁴ <http://tass.ru/pmef-2018/articles/5232311>

Власне такий хід подій певною мірою продиктований і позицією Д.Трампа щодо Ірану. Великою мірою це спонукає країни ЄС шукати підтримки у цьому питанні у Путіна. А це вже передбачає певні політичні компроміси, і очевидно – вони будуть зачіпати інтереси України. Тому нині українській дипломатії необхідно шукати шляхи та аргументи, які все ж таки доведуть стратегічну недоцільність загравань з Кремлем, що може посилити дезінтеграційні процеси у самому ЄС.

Інші події в ЄС

Єврокомісія запропонувала посилити візову інформаційну систему ЄС

16.05.2018

Єврокомісія запропонувала модернізувати візову інформаційну систему (ВІС) – базу даних, що містить інформацію про людей, які звертаються за шенгенськими візами.

Про це йдеться у повідомленні Єврокомісії.

Пропоновані зміни стали реакцією на виклики, пов'язані з безпекою та міграцією, а також спрямовані на покращення управління зовнішніми кордонами ЄС.

Зміни дозволять проводити більш глибокі перевірки документів на отримання візи; закриють інформаційні прогалини в галузі безпеки через покращення обміну інформацією між державами-членами; забезпечать повну сумісність з іншими базами даних ЄС.

"Міграційна ситуація в ЄС та сусідніх з ним країнах залишається відносно стабільною. Але недавній розвиток подій вимагає нашої пильності, постійних зусиль щодо координації", - заявив єврокомісар з питань міграції та внутрішніх справ Дімітріс Аврамопулос.

"Ми маємо намір модернізувати нашу візову інформаційну систему, усунути сліпі плями у наших базах даних і дати візовим органам і прикордонникам більше інформації, щоб вони могли виконувати свою роботу. Злочинці і потенційні терористи не повинні мати можливість пробратися в Європу непоміченими. ЄС - не фортеця, але ми повинні знати, хто перетинає наші кордони" - наголосив він.

ВІС дозволяє країнам-членам Шенгенської угоди обмінюватися даними про візи. Вона складається з центральної інформаційної системи та інфраструктури зв'язку, яка з'єднує цю центральну систему з національними системами. ВІС з'єднує консульства в країнах, які не є членами Європейського Союзу, і всі зовнішні пункти перетину кордону країн-членів Шенгенської угоди.

Європейська правда

Меркель: у відповідь на гібридну війну РФ необхідно створити кібервійська

16.05.2018

Німеччині слід створити кібервійська, оскільки гібридна війна є частиною воєнної доктрини Росії.

Про це заявила німецький канцлер Ангела Меркель, виступаючи у Бундестазі на дебатах щодо оборонного бюджету, передає Die Welt.

"Було б правильним створити кібервійська, оскільки гібридна війна є частиною воєнної доктрини Росії - абсолютно офіційно", - сказала канцлер, підтримавши необхідність підвищення військових витрат країни.

Меркель підкреслила, що підвищені видатки необхідні не заради озброєння, а для закупівлі спорядження, що дасть змогу бійцям Бундесверу гідно виконувати завдання міжнародних місій, НАТО і національної оборони.

"Звичайно, ми маємо бути готовими до оборони. Інакше у нас немає шансів", - сказала глава німецького уряду.

Меркель підкреслила дедалі зростаючу важливість для Німеччини "захисту на рівні країни і Альянсу" і акцентувала на патрулюванні повітряного простору країн Балтії і зобов'язаннях Бундесверу в Румунії і Болгарії.

Як відомо, у збройних силах Німеччини офіційно почав працювати підрозділ із кіберзахисту, який налічує 13 500 осіб. У центрі уваги нового підрозділу є захист Німеччину від кібератак.

Німеччина планує витратити на оборону 1,5% від ВВП до 2025 року попри вимогу НАТО витратити 2%. Таким чином загалом витрати на оборону зростуть з 37 мільярдів євро у 2017 році до близько 50 мільярдів у 2025 році. Меркель підтримує мету щодо 2% на оборону, однак уникає прогнозів, коли ця мета може бути досягнута.

НАТО вирішив збільшити витрати на оборону до 2% від ВВП на саміті в Вельсі в 2014 році після анексії Криму та російської агресії на Донбасі.

Європейська правда

В ПАРЕ підтвердили покарання 4 депутатів з корупційної доповіді – деталі санкцій

16.05.2018

У Парламентській асамблеї Ради Європи підтвердили покарання для депутатів, яких підозрюють у корупційних діях на користь Азербайджану.

Про це йдеться у повідомленні регламентного комітету ПАРЕ (офіційна назва – комітет з питань правил та процедур).

Повідомляється, що 15 травня комітет заслухав трьох фігурантів корупційного скандалу: Педро Аграмунта, Жорді Шуклу і Чезара Преду. Самеда Сеїдова заслухали раніше, 25 квітня.

Комітет постановив, що всі депутати серйозно порушили етичні норми ПАРЕ і кодекс поведінки членів асамблеї.

Також у повідомленні розкриті деталі санкцій, які наклали на депутатів.

Так, екс-президента ПАРЕ Педро Аграмунта позбавили права направляти запитання до Комітету міністрів Ради Європи, а також права інституційно представляти ПАРЕ і її комітети протягом 10 років.

У випадку трьох інших фігурантів корупційного скандалу йдеться про позбавлення аналогічних прав строком на два роки.

Як повідомлялося, за правилами ПАРЕ, регламентний комітет має повноваження самостійно, без погодження з асамблеєю накладати санкції на депутатів-порушників.

Європейська правда

Країни Балтії просять посилити батальйони НАТО морськими силами

17.05.2018

Країни Балтії просять посилити дислоковані на їх території батальйони НАТО військово-морськими силами.

Про це заявив глава МЗС Литви Лінас Лінкявічюс, який разом з колегами з Естонії та Латвії зустрічався у Вашингтоні з радником президента США з національної безпеки Джоном Болтоном, повідомляє портал Delfi.

"Зараз у нас є сили передового базування, і обмежений міжнародний контингент є допомогою у забезпеченні нашої безпеки. Ми говоримо не тільки про сухопутні сили – в майбутньому ми б хотіли, хоча б у перспективі, щоб у цьому брали участь і військово-морські і військово-повітряні сили", – сказав Лінкявічюс. Батальйони НАТО були дислоковані в Литві, Латвії, Естонії та Польщі в 2017 році, альянс називає їх відповіддю на агресивні дії Росії в Україні та в регіоні Балтійського моря.

За словами Лінкявічюса, в ході зустрічі з Болтоном, країни Балтії також просили США приділити більше уваги протиповітряній обороні балтійських країн, яка, за його словами, є однією з найбільш слабких ланок в їх оборонній системі.

Як зазначив Лінкявічюс, для балтійських країн важливо, щоб перебування союзників "було великим не тільки в кількісному вираженні, але і більш

різноманітним за своїми формами". Це можуть бути навчання, візити, дислокація техніки, філії військових баз, пояснив він.

Європейська правда

ЄС готовий обговорити торговельні стимули для США, щоб уникнути торгової війни

17.05.2018

ЄС закликав адміністрацію США не погрожувати йому тарифами на сталь і алюміній і заявив, що готовий до обговорення нових торговельних стимулів.

Про це повідомляє Associated Press.

У березні президент США Дональд Трамп вирішив запровадити тарифи на імпорту сталі у розмірі 25% та на імпортований алюміній у розмірі 10%. У випадку країн ЄС дія тарифів розпочинається 1 червня.

"Це питання економічного суверенітету Європи і ми вимагаємо для себе винятку без будь-яких умов чи часових рамок" - заявив президент Франції Еммануель Макрон.

Будучи переконаним, що крок США порушує правила глобальної торгівлі, ЄС склав перелік товарів США, на які будуть накладені мита у разі якщо країни Євросоюзу не будуть звільнені від дії рішення американського президента.

"Я не думаю, що ми повинні розглядати те чи інше, коли це рішення суперечить законам міжнародної торгівлі", - сказав Макрон.

Але він додав: "Ми можемо досягти поліпшення у мирних умовах".

Французького президента підтримала канцлерка Німеччини Ангела Меркель.

"У нас є спільна позиція. Ми хочемо для себе виключення, однак готові говорити про те, як ми можемо взаємно зменшити бар'єри для торгівлі", - сказала вона.

Якщо США звільнять ЄС від дії тарифів на сталь і алюміній, Євросоюз готовий поглиблювати трансатлантичне співробітництво у сфері енергетики, зокрема щодо зрідженого природного газу, покращувати взаємний доступ ринку для промислових товарів та спільно працювати над реформуванням правил Світової організації торгівлі.

Європейська правда

В Італії популісти і праві узгодили програму: хочуть скасувати санкції проти ЄС

18.05.2018

Італійські партії "Рух п'ять зірок" та "Ліга" узгодили проект коаліційної угоди, яка містить заклик скасувати санкції проти Росії та передбачає зниження податків і видворення нелегалів.

58-сторінковий документ був оприлюднений у п'ятницю.

В 10-му розділі програми "Зовнішня політика" зазначається, що Італія підтверджує прихильність членству в Атлантичному альянсі, визначає США як привілейованого союзника, і готова до відкритості з Росією, що сприймається не як загроза, а як економічний партнер.

"У зв'язку з цим доцільно зняти санкції, запроваджені проти Росії, відновити відносини як із стратегічним партнером для вирішення регіональних криз (Сирія, Лівія, Ємен)", - йдеться у документі.

У програмі також вказується на необхідність переорієнтувати увагу на південних кордонах.

"Не представляючи Росію військовою загрозою, партнери НАТО та ЄС мають звернути увагу на інші фактори нестабільності в Середземному морі: ісламський

екстремізм, неконтрольовані міграційні потоки, наслідки напруженості між регіональними державами", - зазначається у програмі.

За інформацією італійських ЗМІ, вимогу про зняття санкцій внесли до програми на вимогу "Ліги". Як відомо, лідер "Ліги" Маттео Сальвіні обіцяв після приходу в уряд зняти санкції проти Росії.

У програмі не згадується про односторонній вихід з єврозони, про який повідомлялося в попередніх версіях, які потрапили до ЗМІ, але відкидається політика жорсткої економії.

Програму ще мають схвалити члени "Руху 5 зірок", які проголосують за зміст документа через сайт партії, що використовується для прийняття важливих рішень. За документ також голосуватимуть члени "Ліги".

Слід зазначити, що для "негайного скасування" європейських санкцій необхідна згода всіх країн ЄС. Однак для їх регулярного продовження також потрібен консенсус - таким чином, навіть голосу однієї країни достатньо, щоби санкції були скасовані під час їх чергового перегляду.

Європейська правда

В Раді Європи готують рішення про нові санкції проти Росії

18.05.2018

Комітет міністрів Ради Європи в п'ятницю може ухвалити рішення, що призведе до нових санкцій аж до зупинення участі Росії в РЄ, якщо вона не припинить фінансовий шантаж організації.

Про це йдеться у статті "Європейської правди" "400 тисяч на покарання Кремля: Україна долає російське лобі у Раді Європи".

У п'ятницю на засіданні Комітету міністрів РЄ у Ельсінорі (Данія) буде ухвалене рішення КМРЄ про поточний стан справ у організації, в тому числі про фінансову кризу, яка розпочалася через відмову Росії сплачувати свої внески. Як відомо, РФ торік припинила платежі до бюджету РЄ і заявила, що відновить їх лише в разі, якщо з російської делегації знімуть санкції в ПАРЕ.

За наполяганням кількох столиць, у тому числі Києва, до проекту рішення КМРЄ додали конкретику: вихід з кризи має здійснюватися у відповідності з давнім рішенням, ще 1994 року, коли Росія та інші східноєвропейські країни навіть не були членами РЄ. У відповідності до цього старого рішення, "до будь-якої держави, яка не виконувала всі або значну частину своїх фінансових зобов'язань протягом двох років", мають бути застосовані санкції – повне призупинення участі держави в КМРЄ та в ПАРЕ.

Росія припинила платежі до бюджету РЄ влітку 2017 року. А отже, влітку 2019-го Москва або відновить платежі, або стикнеться з новими санкціями у Раді Європи.

Дане рішення ще має бути ухвалене на засіданні КМРЄ. Але навіть якщо цього разу рішення не буде ухвалене - норма від 1994 року лишається юридично чинною. Головне - що на неї тепер посилаються, її всерйоз обговорюють.

А отже, у наступному році питання покарання Росії з'явиться у порядку денному, йдеться у статті.

Європейська правда

У Британії відкрили три нові розслідування проти Russia Today

21.05.2018

Британський медіарегулятор Ofcom відкрив три нові розслідування проти підтримуваної Кремлем телекомпанії Russia Today (RT), яку підозрюють у порушенні принципу неупередженості.

Про це повідомляє Financial Times.

Таким чином, кількість розслідувань, які регулятор веде щодо каналу зросло до десяти.

"Ми відкрили три подальших розслідування щодо відсутності неупередженості програм та новин, що транслюються на каналі RT", - повідомив речник Ofcom.

Нагадаємо, регулятор у квітні розпочав сім розслідувань щодо RT, підозрюючи канал у порушенні принципу неупередженості.

"Після подій у Солсбері ми спостерігали значне збільшення кількості програм RT, які вимагають розслідування потенційних порушень Кодексу мовлення Ofcom" – заявив тоді регулятор.

Європейська правда

Країни ЄС, що не входять до єврозони, не готові до введення єдиної валюти – звіт

23.05.2018

Сім країн-членів Євросоюзу, які планують перейти на євро, поки не готові до приєднання до єврозони через невиконання певних вимог.

Про це йдеться у документі Єврокомісії під назвою "Доповідь про конвергенцію".

Доповідь стосується Болгарії, Угорщини, Польщі, Румунії, Хорватії, Чехії, Швеції, які входять до ЄС, але не до єврозони.

Основними критеріями для вступу до єврозони є стабільність цін, здорові державні фінанси, стабільність обмінного курсу і конвергенція довгострокових процентних ставок. Також береться до уваги сумісність національного законодавства з валютно-економічними правилами ЄС.

За висновками Єврокомісії, жодна з цих держав не відповідає критерію обмінного курсу, тому що не бере участь у механізмі обмінного курсу.

Болгарія, Хорватія і Швеція виконали три з чотирьох критеріїв, окрім обмінного курсу. Чехія, Угорщина та Польща відповідають двом критеріям, Румунія - лише один критерій, який стосується державних фінансів.

"Вказані країни, як правило, добре інтегровані економічно та фінансово в ЄС. Проте деякі з них все ще стикаються з макроекономічною вразливістю та/або стикаються з проблемами, пов'язаними з їхнім бізнес-середовищем та інституційною структурою, що може становити ризик для стабільності процесу конвергенції", - йдеться у звіті.

Нагадаємо, єврокомісар з економіки і фінансових справ П'єра Московісі заявив, що Болгарія стане 20 членом єврозони, але не повинна поспішати з цим процесом.

Європейська правда

ЄС затвердив перший фонд оборонного розвитку і виділив 500 млн євро

24.05.2018

Європейський парламент та Рада ЄС завершили переговори щодо Європейської програми оборонного промислового розвитку (EDIDP), запропонованої Єврокомісією.

Про це йдеться у повідомленні на сайті ЄК.

EDIDP є ключовим елементом Європейського фонду оборони, започаткованого в червні 2017 року. Метою цього проекту є заохочення співпраці у розробці технологій та обладнання, необхідних для вирішення спільних завдань оборони та безпеки.

ЄС у рамках програми EDIDP співфінансує проекти (500 млн євро передбачені в 2019 та 2020 роках), які реалізуються принаймні трьома підприємствами щонайменше у трьох державах-членах.

Для прототипів до 20% вартості може покриватися програмою, тоді як для інших дій, таких як дизайн або тестування, фінансування може зрости до 100%.

"Ця програма є частиною наших більш широких зусиль, спрямованих на створення надійного оборонного союзу, який захищає своїх громадян. З цією угодою ми будемо стратегічну автономію ЄС та активізуємо конкурентоспроможність оборонної промисловості ЄС. Крім того, на період 2021-2002 років, як частину майбутнього бюджету ЄС, ми щойно запропонували виділити 13 млрд євро на Європейський оборонний фонд", - сказала єврокомісар з питань внутрішнього ринку, промисловості, підприємництва та малих та середніх підприємств Елжбета Бенковська.

Європейська правда

НАТО не планує зупиняти підтримку України, попри ультиматум Угорщини

25.05.2018

У штаб-квартирі Північноатлантичного Альянсу, попри ініціативу угорського уряду, не мають наміру переглядати підходи у співпраці з Україною.

Про це йдеться у коментарі НАТО, що наводиться у статті "Нова атака Угорщини".

В Альянсі підтверджують, що отримали офіційне звернення Угорщини про перегляд політики Альянсу щодо України. "НАТО надає Україні потужну політичну та практичну підтримку, і немає планів щодо зміни цієї ситуації", - заявив представник Альянсу, відповідаючи на запит ЄП щодо угорської ініціативи.

Як повідомлялося, угорський уряд надіслав офіційне звернення в усі столиці держав-членів Альянсу. У цьому документі Будапешт доводить, що "реформування України провалилося... попри безпрецедентний рівень політичної підтримки та фінансової допомоги".

В Брюсселі натомість зазначили, що бачать прогрес реформ саме в тих сферах, які Будапешт у своєму зверненні поставив під сумнів.

"У останні роки Україна здійснила суттєві реформи в секторі безпеки та оборони, а також у таких сферах, як охорона здоров'я, освіта та благополуччя населення. Важливо, щоб Україна продовжувала просуватися шляхом реформ", - наголосили в Альянсі.

В НАТО не стали коментувати зміст угорського звернення, яке містить ультимативну вимогу на адресу України.

Європейська правда

Моравецький: «Північний потік - 2» - гібридна зброя, націлена проти ЄС і НАТО

28.05.2018

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький вкотре вказав на загрози, які несе будівництво газопроводу "Північний потік - 2".

Про це він заявив під час виступу у польському Сеймі в останній день роботи парламентської асамблеї НАТО, повідомляє wPolityse.

"Північний потік - 2" становить загрозу для енергетичної безпеки і солідарності Європи, це нова гібридна зброя, націлена на ЄС і НАТО, це отруєна таблетка європейської безпеки", - наголосив прем'єр-міністр Польщі.

За його словами, "Північний потік - 1" дозволив Росії зібрати кошти для розвитку армії, а опісля – для агресії проти України і Грузії.

"Сьогоднішня ситуація в сфері безпеки доводить, що історичне рішення про розміщення військ в нашому регіоні було правильним. Ми вдячні союзникам за їх внесок в безпеку", - додав польський прем'єр.

З кінця 2019 року газотранспортний коридор "Північний потік-2" повинен транспортувати близько 55 млрд кубометрів російського природного газу щорічно з РФ через Балтійське море до Німеччини.

Супротивники проекту - у тому числі Польща, країни Балтії, Україна, Молдова, США та Данія - стверджують, що "Північний потік-2" збільшить залежність ЄС від "Газпрому", який вже постачає близько третини об'ємів газу в ЄС.

Європейська правда

Президент Італії не затвердив уряд, Конте відмовився від посади прем'єра

28.05.2018

Джузеппе Конте, якого на посаду прем'єр-міністра Італії висунули дві популярні партії - "Рух п'яти зірок" і "Ліга", не зміг сформувавати уряд і повернув мандат, який він отримав від президента Серджо Маттарелли.

Про це повідомляє Politico.

Причиною зриву формування уряду стала суперечка навколо кандидатури міністра економіки – 81-річного євроскептика Паоло Савони.

Минулого тижня італійські ЗМІ цитували уривки з книги Савони, яка має вийти за кілька днів. У ній він, зокрема, жорстко критикує єдину європейську валюту, а також багато критикує сусідню Німеччину і навіть бачить лінію наступності між Німеччиною Ангели Меркель і Німеччиною Гітлера і Кайзера.

"Невизначеність нашої позиції до євро перелякала італійських та іноземних інвесторів, які вклали кошти в цінні папери та компанії. Збільшення спредів збільшує борг і зменшує можливість соціальних витрат. Це спалювання ресурсів і заощаджень компаній і ризику для сімей та італійських громадян, а також ризику для іпотеки. Рішення не приймати міністра фінансів я приймав не легковажно", - сказав Маттарелла.

Маттарелла відмовився затвердити Савону, посилаючись на його опозицію до єдиної валюти за заяви про необхідність виходу з євросони. Цей крок став абсолютно безпрецедентним: попередні президенти використовували свої повноваження відмовляти у призначенні міністра, хоча ніколи не робили цього через погляди кандидатів на євро.

Після того, як обидві партії відмовилися виключити Савону зі списку міністрів, Конте у неділю ввечері відмовився від мандату на формування нового уряду.

Тепер президент Італії може скликати дострокові вибори або призначити технократичну владу, що керуватиме країною до наступних виборів. Маттарелла у понеділок вранці зустрінеться з колишнім офіційним представником Міжнародного валютного фонду Карло Коттареллі, якому, ймовірно, доручить сформувавати технократичний уряд.

Однак технократичний уряду потребує затвердження в парламенті, а популярні навряд чи його підтримують. Вони давно давали зрозуміти, що краще підуть на дострокові вибори, ніж втратять владу.

Ця ситуація загрожує конституційною кризою, оскільки лідери "Руху 5 зірок" та "Ліги" засудили дії президента і навіть закликали до імпичменту.

Європейська правда

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Вихід України з СНД: правда чи маніпуляція?

З огляду на низку причин, зовнішня політика України часто не відповідає реальному стану війни та національним інтересам держави. Так, одним із аспектів цієї ситуації є нещодавня заява Президента про відозву українських представників в структурах СНД. 22 травня 2018 року Президент України підписав указ, який надає чинності рішенню РНБО від 2 травня 2018 року «Про припинення дії для України окремих міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав».⁵ Документ набув чинності з дня його опублікування а контроль за виконанням рішення РНБО введеного в дію цим Указом, покладено на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

Ще в квітні на Київському безпековому форумі Порошенко заявив: «Виходячи з того, що Україна ніколи не була, і не є зараз членом СНД, і відмови цієї структури – СНД засудити російську агресію, просив би, щоб ми спільно з урядом підготували пропозиції щодо офіційного припинення нашої участі в статутних органах СНД, так само як і остаточного закриття українського представництва при відповідних інституціях в Мінську», – сказав Порошенко.

У виконавчому комітеті СНД повідомили, що не отримували повідомлення про вихід України з організації. Про це заявив виконавчий секретар СНД Сергій Лебедев 23 квітня на зустрічі у Мінську.⁶ Пізніше той же Лебедев заявив, що українські дипломати будуть отримувати запрошення на засідання та інші заходи СНД до тих пір, поки вихід України з організації не буде оформлений офіційно. «Ми багато разів чули подібні заяви про вихід країни з СНД. Тим не менш офіційні документи з цього приводу з Києва до СНД не поступали», - заявив Лебедев.⁷

Нагадаємо, Україна не ратифікувала Статут СНД, тому формально вважається лише спостерігачем у цій організації, а не її членом. Дискусія про вихід з СНД точиться ще з 2015 року. МЗС України тоді пояснило, що мовляв існує низка важливих сфер, співпраця в яких регулюється саме міжнародними договорами, підписаними в рамках СНД, зокрема економічна, соціальна, правова,

⁵ <http://www.president.gov.ua/documents/1392018-24202>

⁶ <https://tsn.ua/ukrayina/u-snd-zayavlyayut-scho-ne-otrimovali-zhodnih-povidomlen-schodo-vihodu-ukrayini-iz-organizaciyi-1144311.html>

⁷ <https://strana.ua/news/142579-ukraina-poka-budet-poluchat-prihlasheniya-na-zasedaniya-snh.html>

інфраструктурна (сфери) тощо.⁸ Однак СНД не відзначалось активною діяльністю за останні 5 років, а договори у межах СНД носять більш координуючий характер ніж зобов'язуючий. Разом з тим, не варто було б і чекати підтримки України у конфлікті з Росією від цієї організації. Тому, виглядає більш доцільніше розвивати двосторонні відносини з країнами-членами цієї організації виходячи з національних інтересів України.

Загалом українці у мережах справедливо розкритикували владу та уряд за те, що вони зважилася на такий крок тільки через чотири роки після початку російської агресії на території України. Зокрема на сайті OBOZREVATEL.UA було проведено опитування щодо СНД. **60 % читачів сайту відповіли, що Україні давно потрібно було виходити із цієї організації, і це рішення не спровокує ніяких негативних наслідків для жителів країни.**⁹

Голова Агентства моделювання ситуацій Віталій Бала також відзначив: «Пояснити логічно, чому наша влада не вийшла з цих договорів раніше, неможливо. Це так само важко пояснити, як важко зрозуміти, чому війну не назвали війною... **Важко зрозуміти, чому ми живемо в неправильному понятійному ряді, де все відбувається половинчато.** Я не вважаю, що якщо йде гібридна війна, то обов'язково повинна бути гібридна відповідь. Києву слід чітко розставляти акценти, щоби не було непорозумінь як всередині, так і за межами країни, оскільки це ускладнює вирішення актуальних проблем».¹⁰

Вихід України з СНД є правильним кроком, хоча і запізнілим. Схоже, що це питання підняли у зв'язку з майбутніми виборами в Україні. Вихід України з СНД не призведе до дуже серйозних наслідків ні для України ні для країн СНД, адже за висновками експертів багато договорів у рамках організації лишаються аморфними. Більшою мірою це демонстрація відходу України від радянської спадщини та зони впливу Росії. Разом з тим в указі Президента йдеться лише про припинення дії окремих договорів які були укладені у рамках СНД і ті під грифом «для службового користування»¹¹. Мова не йде про вихід з організації. Таким чином, досі залишається багато питань, щодо того, чи насправді буде такий вихід.

Відзначимо, Україна продовжує реалізовувати свою зовнішню політику у відносинах з Росією з позиції стратегічного партнерства, особливо в економічних аспектах. У цьому зацікавлені олігархічні групи у владі. Так у 2017 році, під час війни в Україні, Росія стала найбільшим торговельним партнером України. Причому збільшився як експорт та імпорту товарів. Обсяг експорту товарів до Росії в минулому році склав 3,9 млрд доларів, що на 109,6% більше, ніж роком раніше. Імпорт з Росії склав 7,2 млрд дол, або 139,9% зростання.¹² І все це на фоні санкцій, які вводять країни ЄС та потерпають від цього. **Україна ж навпаки, нарощує торгівлю з агресором.**

⁸https://zaxid.net/mzs_poyasnilo_chomu_ukrayina_popri_guchni_zayavi_dosi_ne_viyshla_z_snd_n1364906

⁹ <https://www.obozrevatel.com/ukr/society/chim-obernetsya-dlya-ukraini-vihid-iz-snd-dumka-gromadyan.htm>

¹⁰ <https://www.obozrevatel.com/ukr/politics/vihid-ukraini-z-snd-eksperti-otsinili-naslidki.htm>

¹¹ <http://www.president.gov.ua/documents/1392018-24202>

¹²<https://strana.ua/news/124988-ukraina-sushchestvenno-narastila-torhovij-oborot-s-rossiej-v-2017-hodu-hosstat.html>

Двосторонні відносини

Німеччина

Президент України провів телефонну розмову з Канцлером Німеччини

21.05.2018

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель.

Федеральний канцлер поінформувала Главу Української держави про підсумки нещодавніх переговорів з Президентом РФ у Сочі.

Співрозмовники обговорили ситуацію на Донбасі і спільні зусилля для імплементації Мінських домовленостей.

Співрозмовники також обговорили безпекові питання, пов'язані з будівництвом «Північного потоку-2».

Домовлено підтримувати тісний діалог на двосторонньому рівні.

Інтернет-представництво президента України

Україна не перестане бути транзитером природного газу – переговори Президентів України та Німеччини

29.05.2018

Занепокоєність України про те, що після будівництва «Північного потоку-2» буде припинено транзит газу до Європи через її територію – безпідставні. Про це заявив Федеральний президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр за підсумками переговорів з Президентом України Петром Порошенком.

«Занепокоєність з боку України, що вона перестане в майбутньому бути транзитером – думаю, що це безпідставні переживання», - сказав Федеральний президент Німеччини.

Франк-Вальтер Штайнмаєр заявив, що навіть під час перемовин щодо «Північного потоку-2» Німеччина завжди тримає у полі зору Україну. «Ми говоримо також про майбутнє і безпеку України. І ви бачили, сподіваюся Україна стежить за цим, що в Німеччині є зусилля забезпечити транзит природного газу через Україну. Для цього відбуваються переговори – не лише між Німеччиною і Україною, але також і з ЄС. І я сподіваюся також, що ці переговори будуть приносити і результати в найближчому майбутньому», - сказав він.

Глава Української держави, у свою чергу заявив, що, безумовно, Україну цікавить ситуація з «Північним потоком-2». «Сьогодні Україна докладає максимум зусиль для того, щоб переконати, в тому числі і окремих європейських партнерів, в тому, що це абсолютно політичний, а не економічний проект, спрямований на те, щоб розколоти єдність ЄС, спрямований для того, щоб нанести шкоду Україні і значно понизити рівень безпеки всього регіону, а не просто конкурентну здатність європейської економіки», - наголосив Петро Порошенко.

На підтвердження цієї позиції Президент звернув увагу на відмову Російської Федерації виконувати рішення Стокгольмського арбітражу щодо виплати Україні 4,6 мільярда доларів і забезпечення поставок Україні за фіксованими цінами по затвердженій судом формулі від 4 до 5 мільярдів кубічних метрів газу.

«Хочу наголосити, що у нас всі договори зі всіма європейськими партнерами базуються на цьому арбітражному застереженні – на Стокгольмському арбітражі. І як хтось може передбачати, що Росія буде виконувати свої зобов'язання в умовах, коли вона не виконує рішення Стокгольмського арбітражу по відношенню до України», - зазначив він.

Натомість, Україна довела свою надійність як транзитера, наголосив Глава держави. «В умовах, коли Росія цього року припинила постачання транзитного газу до Європи, я звернувся до українського народу з ініціативою «прикрути» - запропонував різко скоротити споживання газу в Україні і вже наступного дня Україна скоротила споживання на 25% для того, щоб надійно забезпечити транзит газу до ЄС, продемонструвавши свою надійність», - резюмував Президент.

Інтернет-представництво президента України

Словаччина

Президент провів телефонну розмову з Президентом Словацької Республіки

21.05.2018

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Президентом Словацької Республіки Андреєм Кіскою.

Співрозмовники обговорили актуальні питання двостороннього порядку денного.

Вони позитивно відзначили активну динаміку політичних контактів між Україною та Словаччиною.

Сторони обговорили підготовку до саміту НАТО, який відбудеться в липні в Брюсселі.

Було підкреслено важливість відновлення діяльності міждержавної змішаної комісії з економічного, промислового та науково-технічного співробітництва, чергове засідання якої заплановано на червень 2018 року.

Інтернет-представництво президента України

Естонія

Президенти України та Естонії відзначають ефективну співпрацю двох країн у впровадженні українських реформ

22.05.2018

Президент Петро Порошенко та Президент Естонії Керсті Кальюлайд обговорили питання впровадження реформ в Україні та підтримку Естонією низки проєктів у різних сферах.

«Дуже ефективно продовжується і програма підтримки реформ. Спільно з Естонією ми запроваджуємо електронне урядування. Досвід Естонії є надзвичайно цінний і ми дуже вдячні за передачу технологій, яка відбулася зараз», - зазначив Президент.

Петро Порошенко також додав: «Ми говорили про те, що досвід Естонії ми будемо використовувати і в реформі системи охорони здоров'я, фінансування e-health. Участь Естонії у розробці програмного забезпечення для системи сільської медицини та низці інших проєктів».

Президент Естонії, в свою чергу, відзначила впровадження реформ в Україні. Керсті Кальюлайд сказала: «Ми продовжуємо підтримувати реформи, які ви, пане Президент, ваш Парламент і ваш Уряд продовжуєте здійснювати. Ви здійснили значний прогрес в багатьох сферах – в реформі охорони здоров'я і пенсійній системі».

За підсумками переговорів українська та естонська сторони підписали Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством молоді та спорту України і Міністерством освіти та досліджень Естонської Республіки про співробітництво у молодіжній сфері та Угоду про співробітництво між Державною архівною службою України та Національним архівом Естонії.

Інтернет-представництво президента України

Туреччина

Президент провів телефонну розмову з Президентом Туреччини

23.05.2018

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Президентом Туреччини Реджепом Таїшом Ердоганом.

Лідери двох країн обмінялися думками з актуальних питань двостороннього та міжнародного порядку денного.

Сторони наголосили на важливості прискорення переговорного процесу щодо укладення угоди про вільну торгівлю між Україною та Туреччиною.

Йшлося також про шляхи розширення взаємовигідної співпраці в енергетичній, авіаційній та оборонній сферах.

Президент України подякував Президенту Туреччини за незмінну позицію щодо підтримки територіальної цілісності України та захисту прав кримських татар.

Інтернет-представництво президента України

Британія

Президент України провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Великої Британії

24.05.2018

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Великої Британії Терезою Мей.

Лідери двох країн приділили увагу мобілізації міжнародної спільноти у протистоянні агресивній політиці Кремля в контексті підготовки до саміту Великої сімки, який відбудеться 8-9 червня у Канаді.

Глава української держави наголосив на необхідності посилення міжнародного тиску на Росію з метою повного виконання нею Мінських домовленостей. Співрозмовники підкреслили важливість продовження та посилення санкцій проти РФ, зокрема в контексті будівництва нею незаконного керченського мосту з окупованим Кримським півостровом.

Петро Порошенко та Тереза Мей висловили повну підтримку висновку, оприлюдненого групою з розслідування катастрофи літака МН-17, і назвали його черговим доказом російської агресії.

Під час розмови йшлося також про посилення міжнародного тиску на Кремлівський режим з метою звільнення українських заручників та політичних в'язнів.

Співрозмовники обговорили шляхи розширення двосторонньої співпраці у безпековій та оборонній сферах.

Петро Порошенко подякував британській стороні за підтримку України на шляху реформ.

Інтернет-представництво президента України

Болгарія

Україна та Болгарія активно розвиватимуть економічну співпрацю – зустріч Президента України та Прем'єр-міністра Болгарії

26.05.2018

Президент України Петро Порошенко обговорив з Прем'єр-міністром Республіки Болгарія Бойко Борисовим питання активізації економічного співробітництва двох держав.

«Особливу увагу під час наших переговорів ми приділили і економічній співпраці», - наголосив Петро Порошенко під час спільної прес-конференції з Прем'єр-міністром Республіки Болгарія.

За його словами, у першому кварталі 2018 року товарообіг між двома країнами зріс на 37 %. «Це є прямий доказ ефективного застосування поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом», - зазначив Президент України.

«В другій половині цього року ми домовилися, що буде проведено засідання Спільної українсько-болгарської міжурядової комісії з економічного співробітництва, яка востаннє збиралася вісім років тому. Сьогодні були дані відповідні доручення», - також повідомив Глава держави. Він нагадав, що з українського боку співголовою комісії є Міністр освіти Лілія Гриневиц.

Президент також повідомив, що запросив Прем'єр-міністра Болгарії під час його наступного візиту до України разом з'їздити до Болграду. «Сподіваюся, що ми значну частину відстані від Одеси до Болграду зможемо проїхати уже по новій, відремонтованій, модернізованій дорозі Одеса – Рені, яка також є інвестицією у зближення між Болгарією та Україною», - сказав Петро Порошенко.

Глава держави також продемонстрував карту, яку Прем'єр-міністр Болгарії привіз із собою. «Тут стоять два підписи. Ми домовились, що ми активізуємо питання побудови дороги по транспортному коридору від Одеської області, через територію Румунії, до Болгарії», - розповів Президент. «Сподіваюсь, що на нашому боці будуть і ресурси Євросоюзу. Ми залучимо і наших румунських партнерів. І будемо робити все можливе для того, щоб найближчим часом зробити так, щоб за кермом машини за декілька годин можна було б доїхати з Одеси до Варни. Думаю, що це надзвичайно вдалі приклади нашої ефективної співпраці», - наголосив Петро Порошенко.

За його словами, в квітні цього року також було підписано важливий документ щодо співпраці між Україною і Болгарією в галузі освіти. «Ми дуже вітаємо підтримку позиції України, знайдені абсолютно чіткі плани щодо розвитку українців болгарського походження. Ми домовилися вирішувати питання підготовки вчителів, як в Україні, так і в Болгарії. Ми домовилися про те, що ми розвиваємо національні школи», - повідомив Глава держави.

Прем'єр-міністр Болгарії, в свою чергу, подякував Президенту України за гостинний прийом та плідні і результативні переговори.

Він наголосив на близькості двох народів Болгарії і України. «Нам справді було дуже приємно, коли Президент Порошенко говорив про святих братів Кирила та Мефодія, які рушили слов'янську писемність», - сказав Бойко Борисов.

Бойко Борисов зазначив, що Україна сприяє вивченню болгарської мови і підтримці болгарської меншини в Одеській області. «Це люди, які вибудовують міст дружби між нашими країнами і тому ми повинні піклуватися про них», - сказав Прем'єр-міністр Болгарії.

Бойко Борисов також підтвердив зацікавленість Болгарії в розбудові 4 європейського коридору, який пролягає через Болгарію і Румунію до України та в будівництві мосту, який дозволить з'єднати Одеський регіон з болгарською Варною

та Бургасом. Відповідні консультації з румунської стороною вже активно ведуться, зауважив він.

Президент України та Прем'єр-міністр Болгарії також домовилися про спільні проекти в освітній сфері, зокрема щодо підготовки українських вчителів болгарської мови.

Прем'єр-міністр Болгарії також повідомив, що завтра у Києві буде відкрита пам'ятна дошка Димитару Пешеву – болгарському політику, який в часи Другої Світової війни врятував кілька тисяч болгарських євреїв від знищення в нацистських таборах.

[Інтернет-представництво президента України](#)

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Ідеологічні міфи навколо Керченського мосту

15 травня 2018 року був офіційно відкритий Керченський міст, який з'єднав окупований Крим і російський Краснодарський край. У прокуратурі АР Крим заявили, що будівництво Керченського мосту принесе не менше 10 млрд грн збитків екосистемі Чорного і Азовського морів. Більше того, спорудження мосту Росією порушує усі можливі норми міжнародного морського права. Однак, такі факти мало хвилюють російську владу, адже головне показати силу і велич. Окупаційний режим заявив що цей міст «стане найпротяжнішим в Росії». ¹³

Міст через Керченську протоку був побудований після вигнання нацистських окупантів з Криму восени 1944 року. Залізницею по цьому мосту їздила делегація на чолі зі Сталіним на Ялтинську конференцію. Згодом міст був пошкоджений і споруда розвалилася.¹⁴

Україна теж мала план спорудження Керченського мосту, проте проект був надто дорогий і постійно відкладався. У 2010 році було досягнуто домовленості України та Росії про будівництво Керченського мосту. 29 січня 2014 року Уряд Азарова затвердив Угоду між Кабінетом міністрів України та урядом Російської Федерації про спільні дії з організації будівництва транспортного переходу через Керченську протоку. Кожна країна самотужки повинна була звести свою ділянку. Українці задумували будівництво у північній частині Керченської протоки, оскільки що південніше – то гірші умови.¹⁵ Після російської окупації Україна вийшла з договору про будівництво моста.

Під час розробок проектів мосту Україною зазначалося, що висота судноплавної арки повинна складати щонайменше 50 метрів від середнього багаторічного рівня моря. Проте Росія в головній судноплавній частині Керченського каналу звела усього лиш 35-метрову арку. Через це Україна несе економічні втрати, адже океанські судна не можуть пройти через такі арки. А це у свою чергу поставить хрест на прибутковості морських портів в Маріуполі і

¹³ <https://ria.ru/world/20171215/1511039351.html>

¹⁴ https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%82_%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7_%D0%9A%D0%B5%D1%80%D1%87%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%83_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D1%83

¹⁵ https://24tv.ua/statti_tag4571

Бердянську. Тільки до Маріуполя не можуть пройти 144 судна, з якими раніше працював порт. У Центрі з вивчення армії, конверсії та роззброєння заявили, що споруда окупантів призведе до 25-30% втрат українських портів.¹⁶

Після окупації Криму Путін доручив у якнайкоротші терміни звести міст в односторонньому порядку. Так, автор двох українських проектів керченського мосту Георгій Росновський переконаний, що з усіх можливих варіантів транспортного переходу через протоку росіяни обрали найбільш невідповідний – він є найдорожчим та найскладнішим з усіх, які коли-небудь пропонували.¹⁷

За підрахунками експертів цей міст є катастрофічно не вигідним. Однак, представник Президента України в Автономній Республіці Крим Борис Бабін вважає, що для окупантів **Керченський міст важливий як об'єкт, який дозволить забезпечити військове угруповання в Криму через сушу. «Реальна мета будівництва цього мосту зрозуміла: це об'єкт для забезпечення військового угруповання в Криму всім необхідним не через море», – наголосив він. Окрім того, за словами представника українського президента, відкриття автомобільного руху по Керченському мосту майже не збільшило вплив туристів на півострів.** Також, він підкреслив, що правильною назвою споруди має бути саме «Керченський міст», адже «Кримський міст» – це «російська пропагандистська назва».¹⁸

Міністерство інфраструктури відстежує компанії, залучені до будівництва моста, що з'єднає окупований Крим з територією Російської Федерації. Солідарні з Україною країни Заходу. Оскільки вони не визнають російську юрисдикцію в Криму, то всі компанії, що брали участь у будівництві мосту, були внесені в міжнародні санкційні списки. Влада окремих країн Європи попередила місцевий бізнес про відповідальність за участь у російському будівництві. Разом з тим до будівництва мосту причетні і українські компанії.

Переселений з Криму економічний експерт Юрій Смілянський вважає, що Україні слід було максимально ускладнити будівництво Керченського мосту, зробивши цей дорогий проект ще більш затратним. «Ми мали б бути ініціаторами санкцій, які Захід вводив проти РФ, та шукати у Росії все нові «болючі» точки. **Мовляв, якщо влада заявляє про неготовність держави до повернення Криму військовим шляхом, то можна було б діяти у дипломатичній площині. Зокрема, подавати позови та вести економічну війну, елементом якої є санкції.** Тож він підкреслив: Україна повинна бути ініціатором введення таких санкцій. Однак, для цього **слід не приєднуватись до таких дій Заходу, а йти попереду, демонструючи усі «болючі точки».**¹⁹

Так, у поспіху будівництва Керченського мосту є свої причини воєнного, політичного та економічного характеру. Свого роду це ще один інструмент тиску на Київ з огляду на обмеження судноплавства та експортних можливостей України. У той же час – це елемент гібридної війни Росії проти України. Контроль Росією Керч-Єнікальського каналу дає можливість блокувати українські порти. Разом з тим, для усіх прибічників «Русского мира» Кремль подає запуск Керченського моста як останню ланку «возз'єднання» Росії та Криму. Проте ніхто не говорить, яка сума з державного бюджету була потрачена на цей проект.

¹⁶ https://24tv.ua/statti_tag4571

¹⁷ https://24tv.ua/statti_tag4571

¹⁸ <https://narodna-pravda.ua/2018/05/29/nazvana-spravzhnya-meta-budivnytstva-kerchenskogo-mostu/>

¹⁹ https://zik.ua/news/2018/05/16/ukraina_mala_b_zrobyty_kerchensky_mist_shche_dorozhchym_dl_ ya_rf__ekonomist_1325517